

Utbildningsdepartementet, 103 33 Stockholm

Remissvar: Ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna (U2020/00176/UH)

Umeå universitet har anmodats lämna synpunkter på rubricerade utredning och vill med anledning av det anföra följande:

Umeå universitet avvisar förslaget om tillägg av ett separat examensmål om sex och samlevnad och är tveksam till förslaget om specificering av befintligt examensmål med avseende på neuropsykiatriska svårigheter. Lärosätet menar även att antalet mål i examensordningen för lärarexamina bör ses över för att åstadkomma en ökad renodling och tydlighet.

Umeå universitet instämmer i att ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och (för vissa lärare) sex- och samlevnad är viktigt, men menar samtidigt att det inte går att lägga till ytterligare mål eller innehåll utan att ta bort något annat. Lärarutbildningarna tillhör de högskoleutbildningar som har flest antal examensmål i den nationella examensordningen. Flera av examensmålen är både spretiga och omfattande. Ett antal av de redan existerande examensmålen är dessutom helt eller delvis överlappande. Andra inrymmer delvis redan idag det innehåll om sexualitet, som nu föreslås utgöra ett separat examensmål. Av dessa anledningar ser universitetet ett behov av att de samlade examensmålen för respektive lärarexamina blir föremål för en översyn och revidering inom de närmaste åren, med målet att försöka reducera antalet examensmål, renodla innehåll och åstadkomma en ökad tydlighet.

I kategorin Färdighet och förmåga föreslås enligt U2020/00176/UH en specificering av begreppet *specialpedagogiska behov* som redan finns i detta examensmål:

- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov, ***inbegripet specialpedagogiska behov hos elever med neuropsykiatriska svårigheter***

Umeå universitet är tveksam till att innehållet behöver specificeras, då neuropsykiatriska svårigheter redan ska ingå i området specialpedagogik, men om det verkligen behövs för tydlighetens skull så kan det möjligen motiveras.

I kategorin Färdighet och förmåga föreslås enligt U2020/00176/UH ett tillägg i form av ett helt nytt examensmål.:

- ***visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad***

Umeå universitet menar att eftersom kön, könsidentitet och könsuttryck samt sexuell läggning enligt Diskrimineringslagen (2008:567) är diskrimineringsgrunder så hör detta förslag rent innehållsligt nära samman med två redan befintliga examensmål:

UMEÅ UNIVERSITET

- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever

Detta poängteras också i motiveringen till införandet (s. 32). Här påpekas att "[d]et åligger varje lärosäte att besluta om sina utbildningars närmare innehåll och utformning, inklusive hur målen ska examineras." I detta stycke diskuteras också möjliga sätt att integrera målet i utbildningen och ett förslag är att den "fokuserar på hur frågor om identitet, sexualitet och samlevnad kan integreras i skolans värdegrundsarbete". Dessa diskussioner visar att det föreslagna målet kan vara en del av värdegrundsarbetet. Om så är fallet är tillägget av ett nytt separat mål inte nödvändigt. Motsvarande gäller för målet diskrimineringsgrunder.

Detta remissyttrande har fastställts av föreståndare Maria Löfgren efter föredragning av kanslichef Boa Drammeh. Ärendet har beretts av Lärarhögskolan vid Umeå universitet, efter hörande av berörda programråd.

Maria Löfgren
Föreståndare
Lärarhögskolan vid Umeå universitet